

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Bartosz Jakub Janicki
Protokolant –	Magdalena Puśko

po rozpoznaniu 30 stycznia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. D.**

przeciwko **(...) sp. z o. o. z siedzibą w K.**

o stwierdzenie nieważności uchwał

1. Stwierdza nieważność uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) sp. z o. o. z siedzibą w K. nr 3 w sprawie zmiany umowy spółki podjętej w dniu 15 lipca 2016r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki;
2. zasądza od pozwanego (...) sp. z o. o. z siedzibą w K. na rzecz powoda K. D. kwotę 3.097,00 zł (trzy tysiące dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

XXVI GC 952/16

Transkrypcja ustnego uzasadnienia orzeczenia wygłoszonego w dniu 13.02.2018 r.

[**Przewodniczący** 00 :01:27.326] Proszę usiąść Sąd wygłosi ustne uzasadnienie orzeczenia. Czy pani zajmowała się w jakikolwiek sposób tą sprawą.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

[**Przewodniczący**00:01:49.453]

Pozwem datowanym na dzień 12 sierpnia 2016 roku powódka K. D. wniosła przeciwko pozwanej spółce z o. o. (...) z siedzibą w N. o stwierdzenie nieważności uchwały numer 3 podjętej w dniu 15 lipca 2016 na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników powyższej spółki, gdyż zdaniem powódki uchwała ta narusza została podjęta z naruszeniem art. 246 par. 3 ksh.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała między innymi co następuje. Po pierwsze, iż powódka jest udziałowcem pozwanej spółki i posiada(...) procent udziałów. Po drugie, że jest jej założycielem czyli zakładała tę spółkę z drugim udziałowcem. Po trzecie, iż strony podpisując umowę spółki w § 11 postanowiły zawarły w kilku punktach tego paragrafu postanowienia dotyczące pierwszeństwa zakupu przez jednego ze współników udziałów w razie chęci zbycia przez drugiego współnika tutaj cała procedura została wymieniona i jednocześnie strony postanowiły mowy spółki czyli wspólnicy, i że te ograniczenia w zbyciu przy jednocześnie ograniczenia w pierwszeństwie nabycia nie będą dotyczyły zstępnych. W związku z powyższym w uzasadnieniu wskazano, iż powyższa uchwała numer 3 dotyczy rozszerzenia tego katalogu czyli zmiany umowy spółki poprzez rozszerzenie katalogu podmiotów, których nie dotyczą restrykcje w zakupie udziałów

i rozszerzenie to zgodnie z tą uchwałą miało nastąpić poprzez dopisanie do tego katalogu również małżonków. Powódka była na tym zgromadzeniu głosowała przeciwko uchwale i zaprotokołowano jej sprzeciw wobec tej uchwały.

W ocenie pełnomocnika strony powodowej powyższa uchwała uszczupla prawa udziałowe powódki w związku z powyższym powinna być podjęta jednomyślnie a ponieważ jednomyślnie nie została podjęta to jest sprzeczne z art. 246 § 3 ksh.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu odpowiedź na pozew znajduje się na karcie od 49-51.

W uzasadnieniu zajętego stanowiska pozwana podniosła, iż ograniczenie tego kręgu, że celem właściwie współników przy zawarciu umowy spółki było ograniczenie sprzedaży ich udziałów podmiotom trzecim dlatego też § 1, następne ograniczenia odnośnie do sprzedaży a jednocześnie uprawnienia pierwszeństwa zakupu się znalazły, natomiast to wyłączenie dotyczące zstępnego i wyłączenia tych ograniczeń w ocenie pozwanej spółki dotyczyć wszystkich członków najbliższej rodziny i właściwie do tego sprowadza się ta odpowiedź na pozew. Podniesiono również argument, iż ponieważ ten krąg został rozszerzony ze zstępnego również na małżonka to w związku

z powyższym, że istnieje wspólność małżeńska to nie ma to żadnego znaczenia no bo tak czy owak małżonkowie w ocenie strony pozwanej nabywali z majątku wspólnego w związku z powyższym mogą sobie bez ograniczeń przekazywać te udziały.

W zasadzie w kolejnych pismach procesowych to dotyczy strony powodowej oraz na terminach rozprawy, które był dwa strony podtrzymały stanowisko w sprawie z tym, że na terminie poprzedzającym zamknięcie rozprawy strona pozwana podniosła jeszcze jeden zarzut, który nie znalazł się w odpowiedzi na pozew to jest mianowicie zarzut dotyczący §16 umowy spółki, iż w tym paragrafie strony postanowiły w jakich sprawach zgromadzenie współników musi podjąć decyzję jednogłośnie i ponieważ w tym katalogu strony pozwanej nie znajduje się kwestia zmiany umowy spółki poprzez rozszerzenie katalogu podmiotu w którym mogą nabywać udziały od współników bez ograniczeń w związku z powyższym nie mamy tutaj naruszenia art. 246 § 3 ksh.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w postaci dokumentów przedstawionych przez obydwie strony a także zeznań świadka M. K. byłego współnika spółki, które zostały złożone w dniu 30 stycznia 2018 roku na rozprawie karta 142, 144 oraz zeznań powódki złożonych w charakterze strony również na tym samym terminie Sąd ustalił następujący stan faktyczny niniejszej sprawy istotny jedynie ze względu na zakres jej rozpoznania.

Powódka oraz pan M. K. utworzyli mocą umowy w formie aktu notarialnego spółkę z o. o. Na początku pan M. K. objął (...) procent udziałów pani powódka K. D. (...) procent później w wyniku sprzedaży udziałów ten poziom się ukształtował

w zależności (...)do (...) na rzecz M. K.. Z zeznań samej powódki ale i pana M. K. wynika, że miała to być spółka, która miała prowadzić działalność gospodarczą opartą właściwie o wiedzę

i doświadczenie i umiejętności obydwóch współników. Dlatego też strony postanowiły w umowie spółki w § 11, iż zbycie udziałów w tej spółce przez współników będzie ograniczone. Przede wszystkim ograniczone w ten sposób, iż to wspólnicy będą mieli prawo pierwszeństwa zakupu tych udziałów a jeżeli nie skorzystaliby z tego pierwszeństwa to wówczas będzie wymagana zgoda w formie uchwały podjęta jednomyślnie. To zostało wyrażone w kilku ustępach par.

11 to są te wszystkie procedury wymienione, natomiast w ustępie 7 § 11 strony postanowiły, iż te wszystkie ograniczenia, które dotyczą zbywania udziałów w tej spółce nie będą dotyczyły zstępnych wspólników czyli w przypadku zstępnych wspólników strony postanowiły, iż zbycie jest wolne od ograniczeń, które wcześniej ustanowiły w tym paragrafie.

Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka M. K. częściowo ale przed wszystkim o zapis tej umowy spółki, iż nie jest możliwym by strony podpisując umowę spółki nie miały świadomości odnośnie do kręgu wyłączonych podmiotów z restrykcji przy nabyciu udziałów przede wszystkim w oparciu o zapis tej umowy oraz zeznania powódki w charakterze strony.

W dniu 15 lipca 2016 roku zwołane zostało nadzwyczajne zgromadzenie wspólników na którym obecna była powódka oraz obecny był pełnomocnik pana M. K. wówczas jeszcze prezesa zarządu i udziałowca w wysokości(...)procent udziałów w spółce.

Na tym zgromadzeniu podjęto uchwałę o numerze 3 zacytuję jej treść: nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki pod firmą (...) sp. z o. o. z siedzibą K. dokonuje zmiany umowy spółki w ten sposób, że w § 11 ustęp 7 umowy spółki otrzymuje następujące brzmienie. Zapisy § 11 ustęp od 1 do 6 czyli te zapisy, które dotyczą prawa pierwszeństwa zakupu udziałów dla dotychczasowych udziałowców nie znajdują zastosowania w przypadku zbycia udziałów na rzecz zstępnych oraz małżonków wspólników czyli to o czym Sąd już wcześniej mówił, że ten katalog został poszerzony o nie tylko dzieci ale również małżonków wspólników.

W takim przypadku zbycie udziałów jest wolne od ograniczeń. Ta uchwała została podjęta w stosunku(...) do (...)jeżeli chodzi o procentowy udział głosów i obecna powódka na zgromadzeniu głosowała przeciwko tej uchwale i wniosła o zaprotokołowanie swojego sprzeciwu uzasadniając ten sprzeciw podniosła, iż jest ona sprzeczna z art. 246 par. 3 ksh. I tak naprawdę jeżeli chodzi o stan faktyczny tej sprawy to w tym co powiedziałem on się wyczerpuje i nie jest on sporny między stronami.

W zasadzie sporne jest tylko kwestia rozumienia par. 11 ustęp 7 umowy spółki. I w tym zakresie Sąd nie dał wiary...z[**Przewodniczący** 00:14:47.992] Zeznania świadka M. K., który właściwie w całości swoich zeznań próbował przedstawić taką oto sytuację, iż podpisując umowę spółki miał świadomość, że są restrykcje, bo taka była wola stron przy restrykcjach, przy sprzedaży udziałów, natomiast był pewien, iż nie dotyczą te restrykcje nie tylko zstępnych czyli dzieci, ale nie dotyczą również członków najbliższej rodziny czyli na przykład matki bądź żony. Sąd nie dał również wiary zeznaniom świadka w tym zakresie, iż miałby on nie wiedzieć cóż w języku polskim oznaczają zstępni i że w jego mniemaniu zstępny to znaczy krąg najbliższej rodziny.

Mając tak ustalony stan faktyczny Sąd stwierdza, iż powództwo jest oczywiście uzasadnione, przyznanie prawa pierwszeństwa do kupna udziałów dotychczasowym udziałowcom, przyznanie tego prawa w umowie spółki jest prawem udziałowym wspólnika. Ponieważ ono zostało przyznane wszystkim wspólnikom bez wyjątku wówczas dwóm wspólnikom, którzy zakładali tę spółkę nie jest to prawo osobiste przyznane jednemu wspólnikowi, ale jest to jego prawo udziałowe takie samo jak i innego wspólnika.

Przyznanie prawa pierwokupu oczywiście wiąże się z postanowieniami o restrykcjach w sprzedaży udziałów na rzecz podmiotów trzecich i jeżeli strony postanowiły, iż te restrykcje nie będą dotyczyły pewnych podmiotów to jednocześnie same ograniczyły mocą umowy spółki swoje prawo udziałowe tak, bo jeżeli gdybyśmy nie mieli tego wyłączenia w umowie spółki dotyczącego zstępnych to prawo udziałowe dotyczy jest bezwzględne, wtedy mamy prawo pierwokupu w każdej sytuacji dopiero jeżeli dany udziałowiec nie skorzysta z tego prawa pierwokupu może być sprzedany udział innego udziałowca podmiotowi trzeciemu za zgodą wyrażoną w uchwale przy zasadzie jednomyślności.

Ponieważ strony postanowiły same ograniczyć swoje prawa do pierwokupu i wprowadzić ograniczenie do tego prawa pierwokupu wyłączyć restrykcje odnośnie do zstępnych zapis jest jednoznaczny, nie można go rozumieć w żaden inny sposób tak jak chce tego strona pozwana w niniejszym procesie. Zstępny wspólnika to są jego, to jest jego dziecko, zstępni wspólnika to są jego dzieci w żaden sposób Sąd nie może przyznać racji stronie pozwanej, a przede wszystkim

zeznaniom świadka M. K., który był sygnatariuszem tej umowy spółki był, był udziałowcem większościowym, był prezesem zarządu tej spółki, iż w chwili podpisywania tej umowy nie swoją świadomością nie obejmował znaczy przeciwnie przeprasza swoją świadomością obejmował, iż zstępni to jest właściwie cały krąg najbliższej rodziny tak jak to świadek zeznał matka, żona i tak dalej. Bo gdyby nawet zakładając, że świadek chociaż osoba wykształcona nie wiedziała co znaczy określenie zstępni i nie kojarzyła go tylko i wyłącznie z dziećmi to jeżeli nawet tak by było to po co byłaby inicjatywa samego pana M. K. jako większościowego współnika celem zmiany umowy spółki i poszerzenia tego kręgu ze zstępnych również na małżonka. Jeżeli chciałby sprzedać udziały swoje żonie bądź przekazać w jakikolwiek inny sposób i miałby świadomość, iż ten zapis mu na to pozwala, ponieważ według niego zstępni to również małżonka to nie byłoby żadnej inicjatywy z jego strony w celu zmiany umowy spółki i poszerzenia tego, tego kręgu.

Dlatego też te zeznania i stanowisko strony pozwanej w tym zakresie są zupełnie niewiarygodne i skrojone tylko i wyłącznie na potrzeby niniejszego procesu zupełnie nielogiczne. Skoro ten, ta uchwała zmienia zakres wyłączenia, ale zmienia go w taki sposób, że to wyłączenie poszerza, a nie pomniejsza, bo gdyby to wyłączenie było, gdybyśmy mieli tutaj zstępnych i jeszcze kogoś na przykład małżonka uchwała spółki miałaby prowadzić do zawężenia kręgu na przykład

z małżonka i zstępnych tylko do zstępnych wówczas nie wpływałoby to w ogóle na prawa udziałowe współników dlatego też, że nie byłyby one w ogóle ograniczone, ponieważ ich prawo pierwokupu zostałyby wręcz wzmocnione poprzez zawężenie kręgu wyłączeń, ale uchwała ma cel zupełnie przeciwny czyli rozszerzenie kręgu wyłączeń. Każde rozszerzenie kręgu wyłączeń oznacza, iż powódka z niniejszej sprawy jako udziałowiec nie tylko powódka, ale również pan M. K. chodzi w tej sprawie o powódkę, że jej prawa udziałowe zostają pomniejszone gdyż jej prawo pierwokupu może teraz być wykorzystane tylko może być wykorzystane tylko wtedy jeżeli nie będzie drugi udziałowiec chciał sprzedać swoich udziałów na rzecz dziecka, ale też i na rzecz swojej małżonki.

W związku z powyższym mimo, że te prawa są wspólne dla wszystkich współników udziałowe to poprzez, to poprzez rozszerzenie tego kręgu wyłączeń, których podmiotów, których nie dotyczą restrykcje w zakupie udziałów prawa powódki jak i prawa M. K. jeszcze wówczas udziałowca, bo teraz już podobno nie, tu Sąd dowiedział się na ostatniej rozprawie, że pan M. K. sprzedał swojej żonie te udziały zostały te prawa pomniejszone. A ponieważ prawa zostały pomniejszone to w związku z powyższym należy zastosować dyspozycję art. 246 § 3 Kodeksu spółek handlowych, który mówi o tym, że w takim przypadku istnieje zasada jednomyślności to znaczy jeżeli mamy do czynienia ze zmianą umowy spółki, która w jakikolwiek sposób wpływa na ograniczenie praw udziałowych bądź praw osobistych przyznanych pewnemu kręgowi udziałowców wymagana jest jednomyślność czyli głosowanie 100 procent kapitału.

Sytuacja taka tytułem dygresji tylko nie miałaby miejsca na gruncie obowiązującego artykułu 236 bodajże czy siódmego Kodeksu handlowego, bo taka sama regulacja przy zmianie umowy spółki dotycząca jednomyślności głosowania w Kodeksie handlowym była uregulowana w ten sposób, że tam mowa była tylko o uprawnieniach osobistych, a nie udziałowych i wówczas można by się zastanawiać czy tego typu zmiana umowy spółki, ponieważ nie dotyczy wszystkich udziałów, ponieważ tutaj dotyczy wszystkich udziałowców czyli nie dotyczy ich osobistych uprawnień czy wymaga jednomyślności, natomiast dodanie w Kodeksie spółek handlowych oprócz uprawnień osobistych również uprawnień udziałowych czyli powiększenie tego grona do wszystkich współników spółki ewidentnie determinuje konieczność głosowania w tym przypadku w takim stanie faktycznym 100 procent kapitału. Zresztą ta sprawa była wielokrotnie już tego typu sprawy były wielokrotnie omawiane zarówno przez Sąd Apelacyjny, przez Sąd Najwyższy i nie ma tutaj żadnych wątpliwości. Jeżeli chodzi o ten zarzut, który nie wiem po co został zgłoszony, bo zupełnie zostało zgłoszone przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien wiedzieć, że nie ma on żadnego znaczenia w sprawie, a mianowicie taki, że poszerzenie tego kręgu jest o małżonkę, a ponieważ istnieje wspólność małżeńska majątkowa to tak naprawdę nie ma to żadnego znaczenia, bo, bo tak czy owak te udziały zostały nabyte przez M. K. z majątku wspólnego, no nie ma to nic do rzeczy zupełnie, no co innego jest nabycie udziałów z majątkiem wspólnym z majątku wspólnego przez jednego z małżonków, a co innego jest są prawa jego jako współnika.

Wspólnikiem tej spółki nigdy nie była jego żona mimo to, że być może przy podziale majątku, przy podziale majątku wspólnego być może miałyby prawa do części wartości tych udziałów, ale jako nie było nigdy wspólnikiem i nie wykonywała nigdy uprawnień, nie miała żadnych uprawnień wspólnika w tej spółce, to jest zupełnie zarzut, no nieistotny zresztą z samego, z samej treści tej uchwały numer 3, no widać, że cała ta linia obrony jest wymyślona po prostu na potrzeby tego procesu, bo tak jak mówię jeżeli strona pan M. K. czyli większościowy udziałowiec rzeczywiście miałby tego wszystkiego świadomość to

w ogóle nie wychodziłby z inicjatywą zmiany umowy spółki i wpisanie do niej małżonki jako podmiotu, którego nie dotyczą restrykcje przy, przy nabywaniu udziałów. Jeżeli chodzi o kwestie formalne, no to tutaj oczywiście legitymacja została, legitymacja czynna powodki w świetle artykułu 252 Kodeksu spółek handlowych nie budzi wątpliwości i nie była ona sporna, nie podlegała żadnym zarzutom ze strony pozwanej i jeżeli chodzi o podstawę orzeczenia, no to jest to treść dyspozycja art. 246 § 3 Kodeksu spółek handlowych w związku z art. 58 Kodeksu cywilnego oraz art. 252 Kodeksu spółek handlowych. Koszty procesu na podstawie art. 98 Kodeksu postępowania cywilnego.